

Hämeen ja Pirkanmaan rikosseuraamuskeskuksen Riihimäen vankilan tulo-opas

Riihimäen vankila

Julkinen

Diaarinumero 4/400/2022

17.10.2022

Sisällys

1 Yleistä.....	3
1.1 Tietoa vankilasta.....	3
1.2 Vastuuvirkamies ja perehdytys	3
1.3 Rangaistusajan suunnitelma.....	4
2 Tutkintavankeus	4
3 Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite.....	5
3.1 Päätös rangaistusajasta	6
3.2 Valvottu koevapaus	6
4 Perushuolto ja asuminen.....	6
4.1 Vaatetus, liinavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys	6
4.2 Ruokahuolto ja laitosmyymälä	7
4.3 Tupakointi	8
5 Omaisuuden hallussapito	8
5.1 Käytössä olevat tavarat	8
5.2 Tavaroiden toimittaminen vankilaan	9
5.3 Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi	9
6 Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle	9
6.1 Puhelimen käyttö	9
6.2 Kirjeet ja postilähetykset.....	10
6.3 Sähköpostin vastaanottaminen.....	11
6.4 Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat	11
7 Ansiot ja rahankäyttö.....	11
7.1 Ansiot.....	11
7.2 Rahankäyttö.....	12
8 Tapaamiset.....	12
9 Poistumisluvat	13
9.1 Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)	13
9.2 Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)	14

9.3 Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)	14
10 Toimintaan osallistuminen	14
10.1 Työtoiminta	15
10.2 Opiskelu	15
10.3 Kuntouttava toiminta	15
10.4 Sähköiset palvelut	16
10.5 Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi	16
11 Vapaa-aika	16
11.1 Vapaa-ajan toiminta	16
11.2 Kirjasto	16
11.3 Hengellinen toiminta	17
12 Terveysthuolto	17
13 Käyttäytyminen vankilassa	17
14 Oikeus kannella ja vaatia oikaisua	18
14.1 Kanteleminen	18
14.2 Kantelun sisältö	18
14.3 Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle	19
14.4 Oikaisuvaatimukset	19
15 Henkilökunta ja asiointi	20

1 Yleistä

1.1 Tietoa vankilasta

Olet saapunut Riihimäen vankilaan. Riihimäen vankila on suljettu vankila, jossa vankipaikkoja on 223. Riihimäen vankilaan sijoitetaan yli kahden vuoden rangaistuksen saaneita miesvankeja. Riihimäen vankilassa on osasto myös tutkintavangeille.

Luet parhaillaan Riihimäen vankilan tulo-opasta. Tulo-oppaan tarkoituksena on tutustuttaa sinut vankilan toimintaan sekä rangaistuksen suorittamiseen ja tutkintavankeuteen liittyviin käytäntöihin. Tutustu myös vankilan järjestyssääntöön, jonka määräyksiä sinun tulee noudattaa. Jokaisella osastolla on päiväjärjestys, josta ilmenee osaston aikataulu, kuten esimerkiksi sellin ovien aukioloajat, ulkoilut, ruokailut ja toiminta-aika. Lisäksi jokaisella asuinosaastolla on saatavissa kansio, johon on koottu vankeutta säätelevät lait, asetukset, määräykset ja ohjeet. Tämä kansio sijaitsee osaston yleisissä tiloissa, joissa voit sitä myös lukea. Tarvittaessa voit kysyä lisätietoja henkilökunnalta.

Löydät luettelon vankilan toimintaa valvovista viranomaisista yhteystietoineen ilmoitustaululta. Ilmoitustaululta löydät muutakin tärkeää infoa.

Ulkomaisella vangilla ja tutkintavangilla on mahdollisuus olla yhteydessä kotimaansa edustustoon ja hänelle annetaan mahdollisuuksien mukaan tulkitsemisapua. Tutkintavangin kohdalla yhteydenpitoa edustustoon voidaan rajoittaa rikoksen selvittämiseen liittyvistä erityisen painavista syistä.

Kaikissa epäselvissä asioissa käänny henkilökunnan puoleen.

Riihimäen vankilan osoite on Kaunolanraitti 3, 11311 Riihimäki

Puhelinnumero on 029 5681 200 ja vankisähköpostia voi lähettää ilman liitteitä vankiposti.riihimaki@om.fi. Tarkemmat ohjeet kirjeiden ja sähköpostien lähetykseen löytyy kappaleesta 6.

1.2 Vastuuvirkamies ja perehdytys

Sinulle nimetään vankeuden/tutkintavankeuden ajaksi vastuuvirkamies. Vastuuvirkamies on henkilö, joka huolehtii vankeuden/tutkintavankeuden sujuvuudesta ja on arjessa aktiivisesti läsnä. Vastuuvirkamiehen kanssa voit ottaa esille itseäsi koskevia asioita, kuten lupien valmistelun (esimerkiksi: poistumisluvat ja tapaamiset), sähköisen asiainnin sekä

arjen muita asioita. Vastuuvirkamiehen kanssa käsitellään myös esimerkiksi rangaistusajan suunnitelmaa ja siihen liittyviä tavoitteita, tavoitteiden edistämistä ja keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vankilaan tullessa sinut perehdytetään laitoksen arjen käytännön toimintoihin ja sinut asutetaan asuinosaan, jossa saat tarkemman perehdytyksen osaston toimintaan vastuuvirkamieheltä. Vastuuvirkamies kertoo sinulle tarkemmin osaston käytännöistä, päiväjärjestyksestä ja muista asioista. Voit kääntyä vastuuvirkamiehen puoleen ja kysyä neuvoa sekä ohjeita, milloin vain.

1.3 Rangaistusajan suunnitelma

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, sinulle on ennen vankilaan tuloa laadittu henkilökohtainen rangaistusajan suunnitelma (Ransu). Suunnitelmaa voidaan täsmentää vankilassa. Rangaistusajan suunnitelma ohjaa rangaistusajan suorittamista, vapauttamista ja ehdonalaista vapautta. Rangaistusajan suunnitelmassa on määritelty tavoitteet, joita kohden vankeusaikana tulisi työskennellä. Rangaistusajan suunnitelman ja vankilan tarjoamien mahdollisuuksien perusteella sinut sijoitetaan toimintaan vankilassa. Voit itse vaikuttaa rangaistusajan suunnitelman etenemiseen työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa rangaistusajan suunnitelmaan asetettuja tavoitteita kohden. Rangaistusajan suunnitelman eteneminen vaikuttaa muun muassa poistumislupiin sekä avolaitokseen ja valvottuun koevapauteen sijoittamiseen. Rangaistusajan suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti ja se otetaan päivitettäväksi vähintään kolme kertaa vuodessa.

Tutkintavangille rangaistusajan suunnitelmaa ei laadita ennen vankilaan tuloa, mutta hänen suostumuksellaan sen laatiminen voidaan aloittaa tutkintavankeusaikana.

Rangaistusajan suunnitelman seurannasta vastaa osaston rikosseuraamusesimies. Rikosseuraamusesimies, yhdessä muiden virkamiesten kanssa seuraa, miten rangaistusajansuunnitelmasi laitoksessa toteutuu. Myös muut virkamiehet kuin rikosseuraamusesimies päivittää ja kirjaavat lausuntoja edistymisestäsi rangaistusajan suunnitelmaan.

2 Tutkintavankeus

Tutkintavankeus ei ole rangaistus, vaan esitutinnan ja oikeudenkäynnin aikana toteutettava pakkokeino. Sen tarkoituksena on turvata rikoksen esitutkinta,

tuomioistuinkäsittely ja rangaistuksen täytäntöönpano sekä estää rikollisen toiminnan jatkaminen. Tutkintavankeudesta määrää tuomioistuin päättämällä vangita rikoksesta epäillyn. Tutkintavankeus päättyy, jos tuomioistuin, syyttäjä tai poliisi (tai muu pidättämiseen oikeutettu virkamies) vapauttaa tutkintavangin. Tutkintavankeus päättyy viimeistään, kun käräjäoikeuden tuomio tulee lainvoimaiseksi tai jos käräjäoikeuden tuomiosta valitetaan, tutkintavangin asema säilyy, kunnes hovioikeuden tuomio annetaan. Tutkintavanki voi kuitenkin suostua täytäntöönpanoon ja tyytyä tuomioon siltä osin kuin hänet on tuomittu vankeusrangaistukseen ennen tuomion lainvoimaisuutta. Tällöin tuomittu alkaa suorittaa tuomittua vankeusrangaistusta muuttuen tutkintavangista vangiksi.

Tutkintavangeilla on osittain erilaiset oikeudet ja velvollisuudet kuin vankeusvangeilla, esimerkiksi tutkintavangin yhteydenpitoa voidaan rajoittaa pakkokeinolaissa säädetyillä edellytyksillä. Yhteydenpitorajoitus voi sisältää rajoituksia kirjeenvaihtoon, puhelimen käyttöön, tapaamisiin tai muihin yhteyksiin vankilan ulkopuolelle tai yhdessäoloon tietyn kiinniotetun, pidätetyn tai tutkintavangin kanssa. Tutkintavankeuteen liittyvästä yhteydenpidon rajoittamisesta ja sen voimassaolon jatkamisesta päättää tuomioistuin. Tutkintavangille ei voida myöskään myöntää vankilan ulkopuolisia lupia, kuten siviilityölupaa, opintolupaa tai lupaa valvottuun ulkopuoliseen toimintaan. Tutkintavankia ei myöskään voida sijoittaa vankilan ulkopuoliseen laitokseen.

Jos tutkintavanki tuomitaan ehdottomaan vankeuteen rikoksesta, jonka johdosta hänet oli vangittu, hänen tutkintavankeusaikansa vähennetään vankeusrangaistuksesta. Jos tutkintavanki on ollut aiheettomasti vangittuna, hänellä on oikeus saada valtiolta korvausta vapauden menetyksen johdosta. Korvausta haetaan Valtiokonttorista.

Tutkintavankeus voi alkaa yllättäen ja niin, ettei siihen ole kerennyt varautua. Henkilökunnan puoleen voi kääntyä kaikissa mieltä askarruttavissa asioissa.

3 Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite

Vankeuden täytäntöönpanon tavoitteena on lisätä valmiuksiasi rikoksettomaan elämään ja sijoittumistasi takaisin yhteiskuntaan. Tätä tavoitetta kohden kanssasi työskentelee vankilan henkilökunta oman tehtävänkuvansa mukaisesti. Työskentelyn tavoitteena on edistää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiasi sekä tukea sinua saavuttamaan rangaistuksen ajalle asetetut tavoitteesi. Kaikissa eteesi tulevissa kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehesi tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

3.1 Päätös rangaistusajasta

Sinulle tehdään täytäntöönpanoyksikössä rangaistusaikaasi koskeva päätös vankeutesi alussa. Päätöksestä käyvät ilmi rangaistusajan laskemisen perusteet, ajankohta, jolloin vankeusrangaistus tai sakon muuntorangaistus tulee suoritetuksi, ehdonalaiseen vapauteen pääsyn tai muun vapauttamisen ajankohta sekä koeajan päättymispäivä. Päätöksestä ilmenee myös rangaistusajan pituuden perusteella myönnettävän poistumisluvan aikaisin ajankohta.

Elinkautista vankeusrangaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee aikaisin ajankohta, jolloin vanki voidaan päästää ehdonalaiseen vapauteen. Yhdistelmärankaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee valvonta-aika ja valvonta-ajan alkamisajankohta.

3.2 Valvottu koevapaus

Täytäntöönpanon loppupuolella on mahdollisuus päästä valvottuun koevapauteen, jos edellytykset koevapauteen sijoittamiselle täyttyvät. Sähköisesti valvottuun koevapauteen voi päästä aikaisintaan kuusi kuukautta ennen ehdonalaista vapauttamista. Valvottu koevapaus valmistellaan huolellisesti yhdessä vankilan henkilökunnan kanssa. Voit itse vaikuttaa mahdolliseen koevapauteen olemalla aktiivinen ja työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa rangaistusajan suunnitelmaan asetettuja tavoitteita kohden sekä käyttäytymällä moitteettomasti rangaistusaikanasi. Voit myös itse hakea koevapauteen.

Riihimäen vankilassa koevapausasioita hoitaa pääasiassa yksi erityisohjaaja. Häneen saat parhaiten yhteyden jättämällä asiointilomakkeen.

4 Perushuolto ja asuminen

4.1 Vaatetus, liinavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys

Riihimäen vankilassa saa käyttää omia vaatteita. Mahdollisen oman vaatteen haltuun antaminen voidaan evätä tai rajoittaa jos vankilan järjestys tai turvallisuus sitä vaatii. Jos vaatteen hallussapitoa rajoitetaan, sinulla on oikeus saada asiassa päätös oikaisuvaatimusosoituksineen. Vaatteita saat kerralla käyttöösi vain sen verran kuin esim. sellin säilytystilat ja turvallisuus huomioiden on tarkoituksenmukaista. Tehostetun valvonnan osastoilla (C2, C3, C4, C5 sekä D3 ja D4) on käytössä laitosvaatetus. Se tarkoittaa sitä, että saat vankilan henkilökunnalta tarvittavan vaatetuksen.

Pukeutumisen vankilan alueella tulee olla asiallista. Epäselvissä asiallista pukeutumista koskevilla asioilla voit aina kääntyä henkilökunnan puoleen.

Työhön osallistuessasi sinun tulee käyttää toimipisteen määräysten mukaista vaatetusta, johtuen muun muassa työturvallisuudesta. Jos työ edellyttää työvaatetuksen käyttämistä, saat asianmukaiset työvaatteet ja suojavaatteet käyttöösi vankilasta.

Liinavaatteet, kuten lakanat ja pyyheliinat, saat käyttöösi vankilasta.

Rikosseuraamuslaitoksen tekstiilien (liinavaatteiden ja vankivaatteiden) pesu tapahtuu keskitetysti vankilan ulkopuolisessa pesulassa. Henkilökunta ohjeistaa sinua tekstiilien vaihtopäivistä tarkemmin. Liinavaatteiden vaihto tapahtuu kahden viikon välein.

Vankivaatevaihto on viikoittain. Kaikki vaatteiden vaihto tapahtuu asuinosa-astolla, jonne henkilökunta tulee tiettyinä päivinä hoitamaan vaatevaihdon. Mahdollisten omien vaatteiden pesusta huolehdi itse osastolla, siihen varatuissa tiloissa.

Vankilassa sinun tulee itse huolehtia oman sellisi siisteydestä. Jokainen siivoaa yhteisissä tiloissa omat jälkensä esimerkiksi ruoanlaiton jälkeen. Jätteet on lajiteltava ohjeiden mukaisesti. Henkilökunta opastaa tarkemmin käytännöistä ja työnjaosta yhteisten tilojen siivoamiseen liittyen.

4.2 Ruokahuolto ja laitosmyymälä

Sinulle tarjotaan vankilan puolesta arkisin neljä ateriaa: aamiainen, lounas, päivällinen ja iltapala. Niinä päivinä, jolloin vankilassa ei ole varsinainen työpäivä, tarjotaan aamiainen ja yhdistetty lounas/päivällinen ja iltapala.

Jos sinulla on tarve erikoisruokavaliolle terveydellisistä syistä, uskonnollisen tai muun perustellun vakaumuksen vuoksi, tulee sinun ilmoittaa siitä asiointilomakkeella heti saavuttuasi vankilaan.

Ruokatarvikkeita ja joitakin muita arjessa tarvitsemasi tuotteita voi ostaa Leijona Cateringin laitosmyymälästä eli kanttiinista. Kanttiiniostokset maksetaan rikosseuraamuslaitoksen maksukortilla (katso oppaan kohta Rahankäyttö). Mikäli jotain tarvitsemasi ei ole saatavissa kanttiinista, voit tiedustella olisiko sitä mahdollista hankkia ns. kaupunkiuostoina vankilan ulkopuolelta.

Riihimäen vankilassa kanttiiniostot tilataan paperisella tilauslomakkeella. Täytetty lomake toimitetaan sisäpostina kanttiinin henkilöstölle. Kanttiinissa ostot pakataan kasseihin ja henkilökunta toimittaa ostot osastolle. Oman osastosi kanttiiniostopäivän löydät päiväjärjestyksestä tai voi tiedustella sitä vastuuvirkamieheltä.

4.3 Tupakointi

Tupakointi on sallittu ainoastaan sille tarkoitetuilla alueilla. Sinulla on halutessasi mahdollisuus asua savuttomassa sellissä. Riihimäen vankilassa ei ole sallittua tupakoida yleisissä tiloissa. Omassa sellissäsi sekä ulkoilun yhteydessä voit tupakoida.

Tupakointi junaliikenteen vankivaunussa on kielletty. Kiellon vuoksi vankivaunuissa vangeille tarjotaan tarvittava määrä nikotiinikorvaustuotteita.

5 Omaisuuuden hallussapito

5.1 Käytössä olevat tavarat

Saat pitää hallussasi kohtuullisen määrän henkilökohtaista omaisuutta ottaen huomioon muun muassa säilytystilat, paloturvallisuus ja tarkastustoiminta. Jos esineen tai aineen hallussapito evätään, sinulla on oikeus saada asiassa päätös oikaisuvaatimusosoituksineen.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö. Siinä on määriteltä omaisuuden hallussapitosäännöt sekä esineet, joita ei saa pitää hallussa.

Huomioithan, että jos haluat hankkia vankilan ulkopuolelta tavaroita, sinun tulee ennen niiden hankkimista varmistua siitä, onko niitä mahdollista saada haltuun tai säilytettäväksi.

Vankilassa laaditaan luettelo omaisuudesta, jota olet tuonut mukana. Ne tavarat, joita et saa selliisi, pannaan hyvään säilöön ja saat ne lähtiessäsi takaisin. Tämä ei koske tavaroita tai aineita, jotka ovat vaarallisia tai laissa kiellettyjä.

Vastaanottoon pääset henkilökohtaisesti asioimaan, kun pyydät asiointiaikaa asiointilomakkeella.

5.2 Tavaroiden toimittaminen vankilaan

Tapaamisen yhteydessä tapaajasi voi jättää sinulle vähäisen määrän hallussapitomääräyksen mukaisia tavaroita, esimerkiksi lehtiä ja henkilökohtaisia käyttöesineitä, mutta ei esimerkiksi elintarvikkeita tai tupakkatuotteita. Tapaajan tuomia tavaroita on rajattu siten, että tapaaja voi tuoda yhden muovikassillisen tavaraa. Tapaaja voi tuoda tapaamisen yhteydessä tavaroita vain sille vangille, jota hän tulee tapaamaan. Tavarat tulee jättää vankilan henkilökunnalle vankilan portilla. Tavarointa jätettäessä, tapaaja täyttää lähetteen, johon tulee merkitä:

- sinun nimesi
- tavaroiden tuojan nimi ja sisältö.

Sinulle on mahdollista tuoda vähäinen määrä tavaroita myös vankilan portille. Arkipäivisin kello 8-16 välillä, tai lähettämällä postitse. Tavarointa tulee olla sellaisia, joiden hallussapito on vankilassa sallittu. Tavarointa jätettäessä, niiden jättäjä täyttää yllä mainitun lähetteen.

Huomioithan, että vankilan säilytystilat ovat rajalliset, minkä vuoksi kaikkea omaisuuttasi ei voida säilyttää vankilassa. Omaisuutesi, jota ei voida säilyttää vankilassa, lähetetään sinun kustannuksellasi osoittamaasi paikkaan.

5.3 Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi

Voit toimittaa tavaroitasi omaisillesi poisvietäväksi esim. tapaamisten yhteydessä. Jos haluat jättää tapaajille tavaroitasi, niin ole yhteydessä vastaanotto-osastoon.

6 Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle

6.1 Puhelimen käyttö

Sinulla on mahdollisuus olla puhelimitse yhteydessä vankilan ulkopuolelle, jos yhteydenpitoa ei ole rajoitettu (lue yhteydenpitorajoituksista lisää kohdasta 2. Tutkintavankeus). Puheaikaa myydään laitosmyymälässä. Sinulle ei voi soittaa vankilaan, eikä vankilasta anneta puhelimitse tietoja vangeista vankilan ulkopuolelle.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö, josta löydät osastokohtaiset puhelimen käyttöajat ja puhelimen käytön määräykset.

6.2 Kirjeet ja postilähetykset

Sinulla on oikeus lähettää kirjeitä postin välityksellä, jos yhteydenpitoa ei ole rajoitettu (lue yhteydenpitorajoituksista lisää kohdasta 2. Tutkintavankeus). Postimerkkejä ja kirjekuoria voit ostaa laitosmyymälästä. Jätä kirjeposti asunto-osaston postilaatikkoon. Vankilasta lähtevään postilähetykseen on merkittävä näkyviin lähettäjän nimi. Mikäli et halua merkitä nimeäsi näkyviin, sinun tulee antaa lähetys henkilökohtaisesti vankilan henkilökunnalle. Posti toimitetaan eteenpäin päivittäin klo 10.

Sinulle voi lähettää kirjepostia vankilaan, osoitteeseen: Kaunolanraitti 3, 11310 RIIHIMÄKI
Sinulle lähetettävään postiin on lähettäjän merkittävä seuraavat tiedot:

- Riihimäen vankila, Kaunolanraitti 3, 11310 RIIHIMÄKI
- vangin nimi
- lähettäjän tiedot

Huomioithan sinulle saapuvien postipakettien osalta, että vastaanottajan osoitekenttään tulee merkitä ensin Riihimäen vankila, sitten sinun nimesi ja osoitteeksi vankilan osoite. Näin varmistetaan postipaketin perilletulo, koska vankilan henkilökunta ei nouda postista sinulle lähetettyjä paketteja, vaan lähettipalvelu toimittaa ne vankilaan. Lähettipalvelu noutaa paketit vain tietyistä noutopaikoista, joten perehdy ohjeisiin vastuuvirkamiehen kanssa.

Kirjeet ja muut postilähetykset voidaan tarkastaa vankilassa. Poikkeuksen tästä tekevät asianajajien kirjeet sekä vankilan toimintaa valvovien viranomaisten kirjeet. Sinulle tulleet postit jaetaan asuinosaostolle arkisin iltapäivällä.

Jos kirjeessä tai postilähetyksessä saapuu rahaa, muita esineitä tai aineita, joiden hallussapito on vankilassa kielletty, ne on välittömästi toimitettava vankilan henkilökunnalle.

6.3 Sähköpostin vastaanottaminen

Voit vastaanottaa sähköpostia suljettuun vankilaan: vankiposti.riihimaki@om.fi. Sähköpostiviestin otsikkokenttään tulee syöttää sinun etu- ja sukunimesi sekä viestin tekstikenttään lähettäjän oma etu- ja sukunimi, jotta tiedot viestin lähettäjistä välittyvät. Tietoturvasyistä järjestelmä poistaa viesteistä kaikki liitetiedostot ja kuvat. Sinulle ei toimiteta muuta kuin sähköpostiviesti.

6.4 Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat

Sähköisen asioinnin (SA) työasemilla pääsee käyttämään rajatusti internetiä ja Skypeä.

Voit hakea lupaa internetin käyttöön toimeentuloon, työ-, koulutus-, oikeus-, sosiaali- tai asuntoasioiden hoitamiseen liittyvästä tai muusta vastaavasta tärkeästä syystä. Lupaa haettaessa on internetin käyttö perusteltava yksilöllisesti (esimerkiksi laskun maksu verkkopankissa). Internetin käyttöä voidaan tarvittaessa valvoa. Lupa haetaan erillisellä lupalomakkeella.

Henkilökunta antaa sinulle tarvittaessa lisätietoja asiasta ja opastaa vahvaa sähköistä tunnistautumista vaativien palvelujen käyttöön (monet viranomaisten asiointipalvelut, kuten Kela tai Vero) ja osaa sähköisistä palveluista voi hyödyntää myös rangaistusajan tavoitteiden toteutumiseen.

Sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksista ja toiminnoista on lisää tietoa Sähköiset palvelut -kohdan alla. Videoyhteyden kautta järjestettävistä tapaamisista (Skype) on tietoa Tapaamiset-kohdan alla.

7 Ansiot ja rahankäyttö

7.1 Ansiot

Sinulle maksetaan verotonta toimintarahaa, jos osallistut vankilassa työtoimintaan, koulutukseen tai kuntoutukseen. Toimintaraha on 3,01 tai 4,26 euroa toimintapäivältä. Toimintarahan maksu aloitetaan lähtökohtaisesti alimman toimintarahaluokan mukaan. Vankeusrangaistusta suorittavilla vangeilla toimintarahaluokkaan vaikuttaa rangaistusajan suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisen lisäksi osallistumisen säännöllisyys ja kesto. Tutkintavangeilla toimintarahaluokkaa arvioidaan ensisijaisesti toimintaan osallistumisen keston ja säännöllisyyden perusteella.

Toimintaraha voidaan jättää kokonaan tai osittain maksamatta, jos saat muulta viranomaiselta taloudellista tukea (esimerkiksi opintorahaa) toimintaasi.

Toimintarahaan lisäksi sinulle maksetaan käyttörahaa 1,60 euroa jokaiselta rangaistukseksi luettavalta päivältä, myös viikonlopun päiviltä.

Sinulle voidaan vankilaan saapuessasi maksaa käyttörahaa etukäteen 14 päivältä välttämättömien hankintojen suorittamista varten, jos olet varaton vankilaan saapuessasi. Maksettu ennako vähennetään myöhemmin maksettavista käyttörahoista.

7.2 Rahankäyttö

Vankilassa saat käyttöösi MasterCard-pohjaisen prepaid-maksukortin ja siihen liittyvän henkilökohtaisen IBAN-tilinumeron. Korttia käytetään henkilökohtaisen PIN-koodin avulla.

Maksukortilla voit tehdä ostoksia vankilan laitosmyymälässä. Maksukortti käy myös vankilan ulkopuolella kaupoissa, kahviloissa ja junissa eli kaikissa paikoissa, joissa sirullisella maksukortilla maksaminen on mahdollista ja sillä voi nostaa rahaa pankkiautomaatista Suomessa. Maksukortissa ei ole lähimaksuominaisuutta eikä sillä voi tehdä nettiostoja. Maksukortin saldo ja tapahtumat on mahdollista tarkistaa kortinhaltijan portaalissa. Voit kääntyä henkilökunnan puoleen maksukortin käyttöön liittyvissä asioissa.

Vankilaan tullessa mukana tuoma käteinen raha euroina ladataan maksukortille. Rikosseuraamuslaitos maksaa kaikki saamasi etuudet maksukortille.

Jos saat rahaa vankilan ulkopuolelta, sinun tulee itse huolehtia, että oikea IBAN-tilinumero on rahan siirtäjällä tiedossa. Rikosseuraamus.fi-sivustolta löytyy tarkemmat ohjeet rahan siirtäjälle.

Ota yhteys vankilan henkilökuntaan, jos haluat itse lähettää rahaa tai maksaa laskuja.

8 Tapaamiset

Voit tavata perhettäsi, ystäviäsi ja tuttaviasi vankeusaikana, jos yhteydenpitoa ei ole rajoitettu.

Eri tapaamismuotoja ovat valvottu tapaaminen, valvottoman tapaaminen, lapsen tapaaminen, asiamiehen tapaaminen ja vankien välinen valvottu tapaaminen. Myös videoyhteyden (Skype) kautta järjestettävä tapaaminen on mahdollista.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö. Järjestyssäännöstä ilmenee tarkemmin tapaamisajat, kesto, tapaamisiin liittyvät ehdot ja hakemistapa.

Muistathan varata tapaamiset ajoissa (valvotut tapaamiset viimeistään torstaina), jotta tapaamisjärjestelyt ehditään toteuttaa!

Alle 18-vuotiaiden tapaamiset

Alaikäisen tapaajan päästäminen vankilaan tapaamaan muita kuin vanhempansa edellyttää hänen huoltajansa suostumusta. Tapaaja, joka on täyttänyt 15 vuotta, voi kuitenkin tavata lähiomaistaan ilman huoltajan suostumusta, jollei huoltaja ole nimenomaisesti ilmoittanut vastustavansa tapaamista. Jos alaikäinen tapaaja on huostaan otettu, lastensuojeluviranomainen päättää suostumuksesta.

Alle 15-vuotiasta tapaajaa ei pääsääntöisesti päästetä vankilaan ilman saattajaa.

9 Poistumisluvat

Sinulle voidaan myöntää lupa poistua vankilasta lyhyeksi aikaa (poistumislupa). Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, poistumislupa voidaan myöntää rangaistusajan pituuden (RP), tärkeän syyn (TS) tai erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella.

Tutkintavangille voidaan myöntää poistumislupa vain erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella. Tutkintavangille voidaan myös myöntää lyhyt saatettu poistumislupa kiireellisen ja välttämättömän asian hoitamiseksi.

Poistumislupaa anotaan kirjallisella anomuksella. Anomuksia saat osaston toimistosta. Poistumislupa-anomuksen liitteeksi tulee laittaa poistumislupasuunnitelma. Anomus mahdollisine liitteineen tulee jättää osaston henkilökunnalle esim. vastuuvirkamiehelle.

Poistumisluvasta päättää yksikönpäällikkö tai apulaisjohtaja. Määrätyissä tapauksissa poistumisluvista päättää Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualue. Poistumislupa voidaan myöntää myös saatettuna.

Jätäthän poistumislupahakemuksen hyvissä ajoin (lähtökohtaisesti 14 vuorokautta aiemmin), jotta se ehditään käsitellä!

9.1 Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)

Edellytykset rangaistusajan pituuden perusteella myönnettävälle poistumislupalta ovat:

- luvan myöntäminen edistää rangaistusajan suunnitelmasi toteutumista;
- poistumisluvan ehtojen noudattamista voidaan pitää todennäköisenä ja
- sinun täytyy sitoutua päihteettömyyden valvontaan ja muuhun tarpeelliseen valvontaan.

Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella voidaan myöntää, kun poistumislupa-aika on alkanut. Poistumislupa-aika lukee rangaistusaikapäätöksessäsi. Poistumisluvan ajankohtaa voidaan aikaistaa, jos vanki on huolellisesti noudattanut rangaistusajan suunnitelmaa. Tällöin poistumislupa voidaan myöntää joko suunnitelman toteuttamiseksi, taikka yksittäisessä tapauksessa vangin yhteyksien säilymiseksi, toimintakyvyn ylläpitämiseksi tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Poistumislupia voidaan myöntää rangaistusajan pituuden perusteella korkeintaan kolme vuorokautta kahden kuukauden aikana.

9.2 Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)

Poistumislupa voidaan myöntää myös tärkeästä syystä. Tärkeä syy voi olla perheeseen liittyvä tai työ-, koulutus-, sosiaali- ja asuntoasioiden sekä toimeentuloon ja terveydenhoitoon liittyvien asioiden hoitamista.

Poistumislupa myönnetään siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

9.3 Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)

Erittäin tärkeä syy voi olla lähiomaisen tai muun läheisen vakava sairaus, hautajaiset tai muu tämänkaltainen syy.

Poistumislupa myönnetään siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

10 Toimintaan osallistuminen

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, olet velvollinen työ- ja toiminta-aikana osallistumaan vankilan järjestämään tai hyväksymään toimintaan. Terveystila, toimintakyky tai ikä voivat olla perusteena toimintavelvollisuudesta vapauttamiselle. Sinut sijoitetaan toimintaan ottaen huomioon muun muassa rangaistusajan suunnitelmasi.

Toiminta voi olla työtoimintaa, koulutusta tai kuntouttavaa toimintaa kuten esimerkiksi ohjelmatoimintaa tai yksilötyötä.

Jos olet tutkintavanki, osallistuminen työhön ja muuhun toimintaan on vapaaehtoista. Jos haluat osallistua toimintaan, siihen varataan mahdollisuuksien mukaan tilaisuus.

Tutkintavangille ei kuitenkaan voida antaa lupaa siviilityöhön, opintoihin tai muuhun sijoitukseen vankilan ulkopuolella tai ulkopuoliseen laitokseen.

Henkilökunnalta saat opastusta kaikkien vankilan palveluiden käyttöön.

10.1 Työtoiminta

Työtoiminnasta saat lisätietoa osastosi erityisohjaajalta ja muulta henkilökunnalta. Riihimäen vankilassa on monenlaista työtoimintaa mm. viikkaamo, pakkaamo sekä metallitöitä. Näistä saat lisätietoa erityisohjaajalta. Jos haluat mukaan työtoimintaan, ole yhteydessä vastuuvirkamieheen tai osastosi rikosseuraamusesimieheen.

Sinulle voidaan antaa lupa tehdä omaan lukuusi vankilassa sellaista hyväksyttävää työtä, joka soveltuu vankilassa tehtäväksi (oma työ). Tällainen oma työ voi olla esimerkiksi käännöstyöt. Voit tehdä omaa työtä sen laadun (laitoksen turvallisuus huomioiden) mukaan myös sellissä. Sinulle voidaan antaa korvauksetta käyttöön vankilan työvälineitä.

10.2 Opiskelu

Jos suoritat vankeusrangaistusta, voit myös opiskella Riihimäen vankilassa.

Riihimäen vankila tekee tiivistä yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa. Voit opiskella niin peruskoulu- kuin lukio-opintojakin. Ammatillista koulutusta on ajoneuvoasentajan- sekä koneistajan linjalla. Opinnoista voit olla yhteydessä opinto-ohjaajaan asiointilomakkeella.

10.3 Kuntouttava toiminta

Riihimäen vankilassa on myös kuntouttavaa ohjelmatyötä kuten, päihdetyö, psykologityö, terapeutin- ja muu uusimisriskiin vaikuttava yksilötyö, joita tekevät esim. ohjaajat, erityisohjaajat, päihdeohjaajat ja psykologit. Riihimäen vankilassa on erityisiä kuntoutusosastoja STEP (seksuaalirikollisille), PTO päivittäistä tukea tarvitseville sekä myös päihdekuntoutusosasto.

Henkilökunnalta saat opastusta kaikkien vankilan palveluiden käyttöön.

10.4 Sähköiset palvelut

Rangaistusajan suunnitelmaa voi edistää myös käyttämällä sähköisiä palveluita. Sähköisen asioinnin (SA) -työasemien käytöstä on kerrottu kohdassa ”Internetin käyttö ja Sähköiset palvelut.

Skypellä voit tarvittaessa hoitaa etäasiointia Kelaan, TE-toimistoon tai muihin kumppaneihin. Ole yhteydessä osastosi erityisohjaajaan.

10.5 Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi

Sinut voidaan rangaistusajan suunnitelman toteutuminen huomioon ottaen vapauttaa osallistumisvelvollisuudesta kahdeksi arkipäiväksi jokaista kalenterikuukautta kohden, jos osallistut toimintaan säännöllisesti.

Rikoksesta syytteessä olevalle vangille annetaan tarpeellinen vapautus osallistumisvelvollisuudesta puolustuksen valmistelemiseksi. Osallistumisvelvollisuudesta voidaan vapauttaa myös muusta tärkeästä syytä ja määräaikaisen työkyvyttömyyden vuoksi.

11 Vapaa-aika

11.1 Vapaa-ajan toiminta

Sinun on mahdollista osallistua vapaa-ajallasi vankilassa järjestettävään vapaa-ajan toimintaan vankilan päiväjärjestyksen ja tarjonnan mukaisesti. Voit osallistua vapaa-ajan toiminnan suunniteluun ja järjestämiseen tekemällä esityksiä järjestettävistä vapaa-ajan toiminnoista (musiikki, kuntosali, liikuntasali jne.) niistä vastaavalle vankilan virkamiehelle.

Saat ajankohtaista tietoa vapaa-ajan toiminnoista osastosi ilmoitustaululta sekä päiväjärjestyksestä.

11.2 Kirjasto

Sinulla on mahdollisuus käyttää vankilan kirjastoa. Tiedot kirjaston käytön ajankohdista löydät osastosi päiväjärjestyksestä. Kirjaston palvelut ovat käytössäsi kerran viikossa. Kirjaston palveluihin kuuluvat myös kaukolainat.

11.3 Hengellinen toiminta

Sinulla on mahdollisuus osallistua hengellisiin tilaisuuksiin ja päästä keskustelemaan hengellisistä asioista pastorin kanssa. Hengellisistä tilaisuuksista voit tiedustella asiointilomakkeella vankilan pastorilta. Riihimäen vankilassa on oma kirkko, jossa järjestetään säännöllisesti hengellisiä tilaisuuksia.

12 Terveystenhoito

Vankiterveydenhuolto (VTH) on Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) alainen ja sen tehtävä on järjestää terveystalvelut kaikille Suomen vangeille. Vankiterveydenhuollolla on vankilassa poliklinikka, jossa sinulla on mahdollista hoitaa terveytesi liittyviä asioita. Poliklinikan kautta voit varata ajan lääkäriin ja hammaslääkäriin. Sairaanhoidaja on paikalla arkipäivisin. Ota poliklinikalle yhteyttä myös mielenterveysasioissa.

Sinut siirretään tilapäisesti hoitoon tai tutkimuksiin vankilan ulkopuolelle, jos sairauttasi tai vammaasi ei voida hoitaa vankiterveydenhuollon puitteissa. Tällöin olet valvonnan alaisena.

Vastaanotolle pääset täyttämällä asiointilomakkeen, joka jätetään suljetussa kirjekuoressa osaston virkailijapostille tarkoitettuun laatikkoon. Jos asiiasi on kiireellinen, ota heti yhteyttä osaston vastuuvirkamieheen. Hän voi tarvittaessa olla poliklinikkaan yhteydessä myös puhelimitse.

Potilaille annettavat lääkkeet nautitaan lääkärin ohjeiden mukaan. Syömättömät lääkkeet tulee aina palauttaa dosetin mukana poliklinikalle.

Äkillisissä terveyteen liittyvissä ongelmissa ota yhteyttä vankilan henkilökuntaan.

13 Käyttäytyminen vankilassa

Vankeutta säätelevät monet normit, siksi sinun on syytä tutustua vankeuslakiin ja tutkintavankeuslakiin. Tarkempia ohjeita ja määräyksiä on vankilan järjestyssäännössä, jota sinun myös tulee noudattaa.

Sinun on käyttäydyttävä asiallisesti henkilökuntaa, toisia vankeja ja muita henkilöitä kohtaan. Sinun on myös noudatettava henkilökunnan ohjeita ja käskyjä.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangeistus vankeuslain, tutkintavankeuslain tai niitä koskevan asetuksen, Rikosseuraamuslaitoksen määräyksen ja vankilan järjestyssäännön rikkomisesta. Kurinpitorangeistus voidaan määrätä myös, jos et noudata henkilökunnan kehotusta tai käskyä.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangeistus myös, jos syyllistyt vankilassa tai Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen valvonnan alaisena rikokseen, josta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa. Tällaisia rikoksia ovat esimerkiksi huumausaineen käyttörikos, haitanteko virkamiehelle, virkamiehen vastustaminen, karkaaminen tai sen yritys, lievä pahoinpitely, pahoinpitely tai sen yritys, lievä vahingonteko, vahingonteko, laitton uhkaus ja vangin varustautuminen aseella.

Jos aiheutat tahallisesti tai huolimattomuudesta vankilalle vahingon (esimeriksi kadonneet tai rikkoutuneet laitteet) olet velvollinen korvaamaan sen. Asia ratkaistaan viime kädessä tuomioistuimessa.

14 Oikeus kannella ja vaatia oikaisua

14.1 Kanteleminen

Voit kirjoittaa kantelun laillisuusvalvojalle, jos koet, että sinua on kohdeltu epäasiallisesti tai epäilet, että viranomainen tai virkamies ei ole noudattanut lakia tai täyttänyt velvollisuuksiaan. Ongelma- ja ristiriitatilanteissa olisi kuitenkin tärkeää pyrkiä selvittämään asia ensisijaisesti henkilökunnan kanssa keskustelemalla. Keskusteleminen henkilökunnan kanssa on yleensä nopein tapa selvittää asia.

Kantelu tehdään kirjallisesti ja sen voi kirjoittaa vapaamuotoisesti omalla äidinkielellään. Kantelusta tulee käydä ilmi kantelijan nimi ja yhteystiedot. Kanteluun on hyvä liittää myös mahdolliset asiaa koskevat päätökset sekä muut asiaan liittyvät asiakirjat. Kahta vuotta vanhemmasta asiasta tehtyä hallintokantelua ei tutkita, ellei siihen ole erityistä syytä.

14.2 Kantelun sisältö

1. Kantelussa on yksilöitävä, mihin Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen toimintaan tai laiminlyöntiin hänen arvostelunsa kohdistuu.
2. Kantelun tekijän tulee kantelussa esittää käsityksensä siitä, millä perusteilla hän pitää Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen menettelyä virheellisenä.

3. Kantelussa tulisi esittää tieto arvostelun kohteena olevan menettelyn tai laiminlyönnin ajankohdasta.
4. Kantelussa olisi hyvä ilmoittaa, onko samaa asiaa koskeva kantelu vireillä muualla.

14.3 Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle

Rikosseuraamuslaitoksen, sen yksiköiden ja virkamiesten toiminnan lainmukaisuutta valvotaan Rikosseuraamuslaitoksen sisäisellä valvonnalla. Lisäksi Rikosseuraamuslaitoksen toimintaa valvoo muun muassa eduskunnan apulaisoikeusasiamies. Kantelua ei voi tehdä samasta asiasta useammalle kuin yhdelle laillisuusvalvontaviranomaiselle. Listan vankiloiden toimintaa valvovista viranomaisista löydät esimerkiksi osastosi ilmoitustaululta. Voit postittaa kantelukirjeesi itse suoraan laillisuusvalvontaviranomaiselle tai pyytää vankilan henkilökuntaa lähettämään kantelukirjeesi puolestasi.

Rikosseuraamuslaitos ei ole toimivaltainen tutkimaan terveyden- tai sairaanhoitoa koskevia kanteluasioita. Vankiterveydenhuollon yksikön järjestämän ja tuottaman vankien terveyden- ja sairaanhoidon lainmukaisuutta valvoo Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

14.4 Oikaisuvaatimukset

Oikaisuvaatimus on ensisijainen oikeussuoja- ja muutoksenhakekeino. Eri seuraamuksia koskevissa laeissa (vankeuslaki 20 luku 1 §, tutkintavankeuslaki 15 luku 1 §, laki valvotusta koevapaudesta 40 §) on lueteltu ne Rikosseuraamuslaitoksen päätökset, joihin saa vaatia oikaisua. Päätökseen, johon saa hakea oikaisua, liitetään oikaisuvaatimusosoitus.

Oikaisuvaatimusosoituksessa on ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemisestä. Oikaisuvaatimus tulee tehdä kirjallisesti seitsemän päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusasiassa annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Kanteluprosessissa ei lähtökohtaisesti käsitellä niitä päätöksiä, joihin voidaan hakea muutosta oikaisuvaatimusmenettelyssä. Kanteluprosessissa voidaan kuitenkin tutkia asian menettelyllisiä seikkoja, kuten esimerkiksi sitä, onko oikeus muutoksenhakuun toteutunut.

15 Henkilökunta ja asiointi

Kaikissa eteesi tulevissa kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehesi tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

Vankilassa työskentelee ja vieraillee myös paljon vankilan ulkopuolisia toimijoita, joiden kanssa sinun on mahdollista keskustella ja osallistua heidän järjestämään monipuoliseen kuntouttavaan toimintaan. Näistä vankilan henkilökunnan ulkopuolisista toimijoista saat lisätietoa osastosi ilmoitustaululta sekä henkilökunnalta.

Vankilan erityishenkilökuntaa pääset tapaamaan asiointilomakkeella. Asiointilomakkeita on asuinosastolla yleisissä tiloissa sekä osaston toimistossa. Kirjoita asiointilomakkeeseen mahdollisimman tarkasti mitä asiasi koskee, jotta erityishenkilöstö osaa valmistautua tapaamiseesi mahdollisimman hyvin. Jokaiselle asuinosastolle on nimetty oma erityisohjaaja, joka hoitaa osaston asioita. Lisäksi sinulle nimetty vastuuvirkamies ohjaa, neuvoo ja opastaa sinua aina tarvittaessa.